

Tjänsteutlåtande

Utbildningsförvaltningen

Datum 2022-11-15

Dnr FGN 2022/0354

Till Förskole- och grundskolenämnden

Reviderade riktlinjer för förskola och pedagogisk omsorg

Sammanfattning

Reviderade riktlinjer för förskola och pedagogisk omsorg i Österåkers kommun avser regler gällande vistelsetid för barn till föräldralediga vårdnadshavare i förskola och pedagogisk omsorg innebärande att vistelsetiden för barn 1-5 år ändras till 30 timmar per vecka exklusive skollov. Riktlinjerna har även reviderats med fokus på att möta nya lagkrav och regler gällande berättigande och erbjudande av plats, allmän förskola, omsorgsbehov samt förtydligande av Öppna förskolans uppdrag.

Beslutsförslag

Förskole- och grundskolenämnden föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta.

1. Anta reviderade riktlinjer för förskola och pedagogisk omsorg i Österåkers kommun enligt bilaga 1 till tjänsteutlåtande dnr FGN 2022/0354.
2. Reviderade riktlinjer för förskola och pedagogisk omsorg enligt bilaga 1 till tjänsteutlåtande dnr FGN 2022/0354, gäller från och med 2023-01-01.
3. Ärendet justeras omedelbart.

Bakgrund

Från och med januari 2023 utökas vistelsetiden i förskola och pedagogisk omsorg för barn med syskon som har föräldralediga vårdnadshavare till 30 timmar/vecka, exklusive skollov. Förskole- och grundskolenämnden har i budget 2023 fått i uppdrag att revidera riktlinjer för förskola och pedagogisk omsorg i anslutning till den förändrade vistelsetiden (KS 2022/0263). Utöver förändrad vistelsetid omfattar de reviderade riktlinjerna även uppdateringar och förtydliganden utifrån ändringar i skollagstiftningen. De nya riktlinjerna ska börja gälla från och med 2023-01-01.

Förvaltningens slutsatser

I skollagen (2010:800) regleras vilka skyldigheter en kommun har att erbjuda förskola och annan pedagogisk verksamhet. Barn, vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga enligt föräldraledighetslagen (1995:584), ska från och med ett års ålder erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan (8 kap. 6 §).

Enligt nuvarande riktlinjer för förskola och pedagogisk omsorg erbjuder Österåkers kommun upp till 20 timmar i veckan exklusive skollov för barn 1-4 år och 30 timmar i veckan för barn som är 5 år till vårdnadshavare som är föräldralediga.

Utvärdering av nuvarande regelverk har påvisat fördelar att och önskemål om att återinföra 30 timmar/vecka.

Tjänsteutlåtande

Föreliggande förslag bedöms inte medföra ökad administration för förvaltningen annat än exempelvis temporära kostnader för systemförändringar. Förändringen bedöms inrymmas i befintlig ram.

Barnkonsekvensanalys

Utbildningsförvaltningen har inte funnit några negativa effekter av hur beslutet att återinföra en vistelsetid på 30 timmar i veckan exklusive lov skulle påverka de barn som nyttjar verksamheten. Barn som av psykiska, fysiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola kan efter ansökan erbjudas utökad vistelsetid.

Förslag till ändring i Riktlinjer för förskola och pedagogisk omsorg

2. Berättigad plats	
Nuvarande lydelse	Ny lydelse
Uppehåll i placering får uppgå till högst två månader. Därefter avslutas placeringen.	Uppehåll i placering får uppgå till högst två månader med bibehållen peng, därefter avslutas placeringen. Uppehåll av plats inom dessa ramar hanteras av huvudman och vårdnadshavare. Vårdnadshavare betalar avgift under uppehållet. Vid längre uppehåll än två månader ska platsen sägas upp och vårdnadshavaren får då ställa barnet i kö på nytt om behov åter uppstår. För att kunna göra uppehåll av plats måste barnet sammanhängande ha deltagit i verksamheten under minst en månad.

3. Öppen förskola	
Nuvarande lydelse	Ny lydelse
Öppen förskola är en kompletterande form av förskola som riktar sig till barn samt medföljande vårdnadshavare. Öppna förskolan erbjuder barn en pedagogisk gruppverksamhet och ger vårdnadshavarna stöd i föräldrarollen. Öppna förskolan är avgiftsfri.	<p>Öppen förskola är en del i kommunens förskoleverksamhet och erbjuder barn som står utanför förskolan en förskolepedagogisk gruppverksamhet samtidigt som den ger småbarnsföräldrar möjlighet till kontakt och gemenskap. Öppna förskolan är även en viktig mötesplats för språk och integration. Öppna förskolan är avgiftsfri.</p> <p>Familjecentrerat arbetssätt</p> <p>Öppen förskola ingår i en Familjecentral där Österåkers kommun och Region Stockholm samordnar resurser mellan</p>

Tjänsteutlåtande

	barnmorskemottagning, öppen förskola, barnvårdscentral och socialförvaltningens förebyggande verksamhet. Målsättningen är att genom ett familjecentrerat arbetssätt erbjuda ett brett och samordnat stöd till alla familjer med små barn och att kunna ge extra stöttning när det behövs.
--	---

6. Allmän förskola	
Nuvarande lydelse	Ny lydelse
<p>Enligt skollagen ska alla barn från och med 1 september det år barnet fyller tre år erbjudas förskola under minst 525 timmar om året, motsvarande 15 timmar/vecka. Verksamheten är avgiftsfri och anordnas i förskola.</p> <p>Verksamheten bedrivs under skolans terminer med uppehåll under skolans lov. Förskolan där barnet är placerat avgör hur vistelsetiden ska förläggas. I möjligaste mån ska hänsyn tas till vårdnadshavares önskemål.</p> <p>För att erhålla en avgiftsfri plats i allmän förskola krävs ett aktivt val via ansökan på blankett.</p>	<p>Allmän förskola innebär att alla barn från och med 1 september det år barnet fyller tre år ska erbjudas förskola under minst 525 timmar om året, vilket motsvarar 15 timmar/vecka. (8 kap 4§ skollagen) Verksamheten är avgiftsfri och anordnas i förskola.</p> <p>Verksamheten bedrivs under skolans terminer med uppehåll under skolans lov. Huvudmannen till den enhet där barnet är placerat avgör hur vistelsetiden ska förläggas. I möjligaste mån ska hänsyn tas till vårdnadshavares önskemål.</p> <p>För att erhålla en plats i allmän förskola krävs ett aktivt val via ansökan på blankett.</p> <p>Även barn som är inskrivna i pedagogisk omsorg, ska erbjudas allmän förskola. För dessa barn ska förskolan ses som ett komplement till den andra verksamheten och samverka med denna.</p>

7. Erbjudande av plats	
	Tillägg
	<p>7.1 Erbjudande om plats i förskola för bättre språkutveckling i svenska</p> <p>Ett barn som ska erbjudas allmän förskola (se punkt 6) ska erbjudas en plats vid en förskoleenhet även utan att något önskemål om</p>

Tjänsteutlåtande

	<p>förskola har anmälts av barnets vårdnadshavare om</p> <ul style="list-style-type: none"> • barnet är fött utomlands och vistas i Sverige sedan högst fem år, eller • barnets vårdnadshavare som är bosatta i Sverige är födda utomlands och vistas i Sverige sedan högst fem år <p>Ett nytt erbjudande om plats ska lämnas inför varje höst barnet inte har en plats i förskola till och med det år då barnet fyller fem år. (8 kap 14a-c§§ skollagen)</p> <p>7.2 Förskola på minoritetsspråk</p> <p>En hemkommun som ingår i ett förvaltningsområde enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk ska erbjuda barn, vars vårdnadshavare begär det, plats i förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på finska, meänkieli respektive samiska. (8 kap 12b§ skollagen)</p> <p>7.3 Platsgaranti</p> <p>Om det inte finns plats på önskad förskola innebär platsgarantin att en placering erbjuds på en annan förskola med lediga platser så nära barnets hem som möjligt. Om vårdnadshavare tackar nej till ett erbjudande, eller låter bli att svara inom utsatt tid, är platsgarantin förbrukad. Platsgarantin gäller inte för barn som redan har en plats på en förskola i Österåker och vårdnadshavare önskar byta förskola.</p> <p>Österåkers kommun godkänner inte dubbla placeringar i förskola, till exempel på grund av växelvis boende vid delad vårdnad.</p>
--	---

8. Vistelsetid – omsorgsbehov	
	Tillägg
	Ett barn kan beviljas utökad vistelsetid i förskolan om barnet av fysiska, psykiska eller

Tjänsteutlåtande

	<p>andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling, eller har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. (8 kap 7§ skollagen).</p> <p>Ansökan om utökad tid i förskolan görs av vårdnadshavare, blankett “utökad vistelsetid vid speciella behov”.</p>
--	---

9. Regler under föräldraledighet	
Nuvarande lydelse	Ny lydelse
<p>Barn till vårdnadshavare som är föräldralediga har rätt till förskola och pedagogisk omsorg. Det finns följande val av vistelsetid beroende på barnets ålder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barn 1- 5 år . Vistelsetid 15 timmar per vecka hela året. • Barn 1- 4 år. Vistelsetid 20 timmar per vecka exklusive skollov. Gäller till och med vårterminen det år barnet fyller fem år. • Barn 5 år. Vistelsetid 30 timmar per vecka hela året. Gäller från och med höstterminen det år barnet fyller fem år. • Barn 3- 5 år. Avgiftsfri allmän förskola, vistelsetid 15 timmar per vecka exklusive skollov. Gäller från och med höstterminen det år barnet fyller tre år. <p>Verksamheten där barnet är placerat avgör hur vistelsetiden ska förläggas. I möjligaste mån ska hänsyn tas till vårdnadshavares önskemål. Avgift erläggs enligt fastställd taxa 12 månader per år (<i>gäller ej allmän förskola</i>).</p>	<p>Barn i åldern 1 – 5 år till vårdnadshavare som är föräldralediga enligt föräldraledighetslagen (1995:584) för vård av annat barn, har rätt till förskola och pedagogisk omsorg. Det finns följande val av vistelsetid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vistelsetid på max 15 timmar per vecka hela året. • Vistelsetid på max 30 timmar per vecka exklusive lov (avser jul-, sport-, påsk-, sommar- och höstlov enligt kommunens läsårsdata för respektive år.) • Avgiftsfri allmän förskola för barn 3-5 år, vistelsetid under minst 525 timmar om året, vilket motsvarar 15 timmar per vecka exklusive skollov. Se punkt 6. <p>Verksamheten där barnet är placerat avgör hur vistelsetiden ska förläggas. I möjligaste mån ska hänsyn tas till vårdnadshavares önskemål. Avgift erläggs enligt fastställd taxa 12 månader per år (<i>gäller ej allmän förskola</i>).</p>

Bilagor

1. Riktlinjer för förskola och pedagogisk omsorg i Österåkers kommun dnr. FGN 2021/033

Tjänsteutlåtande

Louise Furness
Utbildningsdirektör

Erika Frangini
Sakkunnig förskola

Expedieras:

Akten
Kommunstyrelsen

Digitala Signaturer